

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi Skarbu Państwa - Prezydenta m. W.
przy uczestnictwie Z. N., H. N. i Miasta W.
o wznowienie postępowania w sprawie oznaczonej sygn. akt XVI Ns (...)
z wniosku H. N.
przy uczestnictwie Miasta W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie
oraz w sprawie ze skargi H. N. o wznowienie postępowania oznaczonej sygn. XVI
Ns (..) z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta m. W.
z udziałem Miasta W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej skarżącego H. N.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt V Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącego H. N. na rzecz Miasta W. i na rzecz
Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej
Polskiej kwoty po 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne

do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.). W sprawie skarżący nie sprostował temu wymaganiu, bowiem w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie przedstawił na czym polegają wątpliwości związane z ich interpretacją. Trafnie w odpowiedzi na skargę kasacyjną podniesiono, że skarżący nie wskazał przepisów co do których zachodzi potrzeba wykładni, lub wywołujących rozbieżności w judykaturze.

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepublikowane.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepublikowane). Żadne z postawionych pięciu pytań nie odpowiada tym wymaganiom. Kiedy dochodzi do zmiany posiadania zależnego w posiadanie samoistne i w jakich okolicznościach faktycznych i prawnych ta zmiana jest możliwa, to kwestie wielokrotnie wyjaśnione w judykaturze.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla

prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurejdykcyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/2001 OSNP 2004, nr 6, poz. 100).

Skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona, albowiem zaskarżone orzeczenie nie narusza prawa w wyżej wskazanym znaczeniu. Nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne albo potrzeba ich wykładni, ponieważ budzą poważne wątpliwości lub wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepubl.).

Należy zauważyć, że kwestia zawieszenia wymiaru sprawiedliwości była wielokrotnie przedmiotem analizy Sądu Najwyższego (zob. postanowienie z dnia 22 listopada 2011 r., III CSK 26/11, LEX nr 1129184, wyrok z dnia 12 października 2011 r. II CSK 34/11, LEX nr 1027163). Powoływanie się na zawieszenie biegu terminu zasiedzenia na podstawie art. 121 pkt 4 k.c. nie może ograniczać się do stwierdzenia, że w okresie władzy komunistycznej nastąpiło zawieszenie wymiaru sprawiedliwości, odpowiadające pojęciu działania siły wyższej. Aby ocenić, czy miał miejsce stan, w którym nie można było oczekiwać uzyskania skutecznej ochrony praw przed sądami, konieczna jest istotnie ocena indywidualna i odniesienie się do sytuacji konkretnego podmiotu, który wówczas miałby wystąpić na drogę sądową.

Zawieszenie biegu terminu zasiedzenia jest uzasadnione, gdy uprawniony nie może dochodzić roszczeń przed sądem lub innym organem, gdy nie może podważyć wadliwego aktu władzy publicznej z uwagi na brak środków prawnych, bądź ze względu na stan wywołany okolicznościami ustrojowo-politycznymi zmuszającymi uprawnionego do zaniechania dochodzenia swoich praw, z uwagi na ich nieefektywność lub zagrożenie dla niego samego lub jego bliskich (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2013 r. II CSK 498/12, LEX nr 1363192). W sprawie, strona skarżąca takich okoliczności nie wykazała, zaś subiektywne przekonanie skarżącego o słuszności swoich racji jest niewystarczające.

Wskazane ponadto w skardze kasacyjnej zarzuty dotyczą ustaleń faktycznych i oceny dowodów dokonanych przez Sąd Okręgowy; tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez Sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.)

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw

l.n